

Vergaderjaar 2004–2005

29 851

Intrekking van de Absintwet 1909 (Stb. 402)

Nr. 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

In de negentiende eeuw en het begin van de twintigste eeuw werden onder de naam absint sterke dranken geproduceerd van uiteenlopende samenstelling, maar meestal bereid met boerenwormkruid (werkzaam bestanddeel: thujon), anijs, venkel en- in kleinere hoeveelheden – nootmuskaat, jeneverbes en hysop. Deze drank bevatte verder nogal eens riskante hoeveelheden kopersulfaat, anilinegroen en loodsuiker. Daarnaast was er het zeer hoge alcoholgehalte; tot 85%. De traditionele absint werd gestookt. Consumptie van de traditionele absint bracht vanwege de vaak grote hoeveelheden thujon en het hoge alcoholpercentage duidelijke gevaren mee voor de gezondheid.

Verschillende Europese landen (België (1906), Zwitserland (1907), Frankrijk (1915), Duitsland (1923) en Italië (1931)) vaardigden regelgeving uit om de gevaren van absint te beteugelen.

In Nederland trad op 20 juli 1910 de Absintwet 1909 (Stb. 402) (hierna: Absintwet) in werking. De Absintwet verbiedt absint in te voeren, te vervoeren, te vervaardigen, te verkopen, af te leveren of ten verkoop of ter aflevering voorhanden te hebben.

In sommige EU-lidstaten is de consumptie van absint inmiddels niet meer verboden, in andere is zij nooit verboden geweest. In bepaalde lidstaten worden absintdranken ook legaal geproduceerd en ook buiten de Europese Unie gebeurt dat. Thans zijn er verschillende varianten op de markt. Deze worden over het algemeen niet meer geproduceerd door middel van distillatie, maar door middel van het laten trekken van de ingrediënten in alcohol. Naar aanleiding van constatering van de controlerende instanties dat deze nieuwe absintvarianten op de Nederlandse markt worden aangeboden, hetgeen leidde tot een klacht van een importeur en twee strafzaken tegen een Amsterdamse slijter, heeft een heroverweging plaatsgevonden omtrent nut en noodzaak van deze wet. Dit heeft geleid tot de volgende conclusies:

De Absintwet levert een handelsbelemmering op. Deze kan tegenover andere EU-lidstaten alleen worden gerechtvaardigd uit hoofde van bescherming van de volksgezondheid. Daarom is over de mogelijke risico's van consumptie van absint advies gevraagd aan het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. Uit dit onderzoek is gebleken dat in de huidige absintdranken en daarop gelijkende likeuren (afgezien van het

hoge alcoholpercentage) alleen de thujon nog een gevaar vormt voor de volksgezondheid. Thujon – een terpeen – is neurotoxisch. Dit betekent in concreto dat gebruik van thujon in kleine hoeveelheden leidt tot milde vormen van euforie en in grotere hoeveelheden tot hallucinaties en andere mentale afwijkingen, zoals epileptische stuipen.

De maximum-hoeveelheid thujon in eet- en drinkwaren is in de Europese Unie geregeld in de Richtlijn 88/388/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 22 juni 1988 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lid-Staten inzake aroma's voor gebruik in levensmiddelen en de uitgangsmaterialen voor de bereiding van die aroma's. Deze richtlijn stelt de volgende maxima voor thujon (alfa en beta):

- alcoholhoudende dranken met een alcoholgehalte tot 25%: 5 mg/kg;
- alcoholhoudende dranken met een alcoholgehalte van meer dan 25%: 10 mg/kg;
- eet- en drinkwaren waarvan preparaten van salie ingrediënt zijn: 25 mg/kg; en
- «bitters»: 35 mg/kg.

In Nederland is richtlijn 88/388/EEG geïmplementeerd in het Warenwetbesluit Aroma's en de Warenwetregeling stoffen in aroma's.

Het is overigens niet uitgesloten dat de nu toegestane thujongehaltes in EU-kader opnieuw aan de orde zullen komen en dat besloten zal worden tot lagere maxima. Uiteraard zal dan de regelgeving krachtens de Warenwet aangepast worden.

Het alcoholgehalte van de huidige absintdranken loopt uiteen van 45 tot 85%. Het drinken van drank met een hoog alcoholpercentage brengt gezondheidsrisico's mee. Dit geldt uiteraard voor alle dranken en niet specifiek voor absint. Het hoge alcoholpercentage is geen reden om de Absintwet te handhaven. Het alcoholpercentage in dranken is in Nederland aan regels gebonden.

Verkoop aan particulieren van gedistilleerde dranken met een alcoholgehalte van meer dan 81% is verboden op grond van artikel 18 van de Verordening Benaming Gedistilleerde en Zwak gedistilleerde Dranken van het productschap Dranken¹.

De regels over thujon en alcohol worden gehandhaafd door de Voedsel en Waren Autoriteit. Als zij partijen aantreft die de gestelde maximale gehalten overschrijden, treedt zij daartegen passend op.

Nu blijkt dat absint behalve thujon en alcohol geen andere voor de volksgezondheid schadelijke stoffen bevat, en voor zowel het thujongehalte als het alcoholgehalte regels van kracht zijn, kan de handelsbelemmering die de Absintwet meebrengt niet langer uit hoofde van de bescherming van de volksgezondheid worden gerechtvaardigd. De Absintwet dient daarom te worden ingetrokken.

Over de intrekking van de Absintwet heeft overleg plaatsgevonden met het betrokken bedrijfsleven, zoals het productschap Dranken, de Slijters-Unie en de Stichting Verantwoord Alcoholgebruik. Zij kunnen zich in de intrekking vinden.

Het op de Absintwet 1909 gebaseerde Besluit bepalingen doorvoer Absint vervalt met de intrekking van de Absintwet van rechtswege; het behoeft dus niet te worden ingetrokken.

Administratieve lasten

Dit wetsontwerp is voorgelegd aan het Advies College Toetsing Administratieve Lasten. Het college heeft besloten het onderhavige dossier niet

¹ Laatstelijk: Mededelingenblad en Verordeningenblad Bedrijfsorganisatie SER nr. 20, 21 maart 2003.

te selecteren voor een toets op de gevolgen voor de administratieve lasten voor het bedrijfsleven. Het wetsvoorstel heeft geen gevolgen voor de administratieve lastendruk.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
J. F. Hoogervorst